מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר תחומים שבהם נבדלות אוכלוסיות בעולם
- להבין מהי דת מונותיאיסטית ואילו דתות כאלה קיימות
- לזהות ביטויים של נוף תרבותי ופלורליזם במרחב

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנה - שאלות אמריקאיות

1. א – דת המאמינה באל אחד
2. א – במזרח התיכון
3. א – ביטוי של תרבות הנראה במרחב כמו מבנים ושלטים
4. א – להבין ולא לשפוט קבוצות שונות
5. א – סחר, כיבושים והגירה

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – עולם מורכב הוא עולם שבו אוכלוסיות נבדלות זו מזו בתחומים רבים
2. נכון – שלושתן מאמינות באל אחד
3. לא נכון – מדובר בנופים תרבותיים שונים מאוד
4. לא נכון – ביטויי פלורליזם נראים בכל עיר גדולה
5. נכון – זו הגישה המוצגת בטקסט
6. נכון – כך נאמר בטקסט כדוגמה לשינוי נוף

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. מונותיאיסטיות
2. פלורליזם
3. הולנד
4. תרשימים
5. נוף התרבותי
6. תיכון

חלק ד׳ – התאימו מושג להסבר

- 1 – ד (אמונה באל אחד)
- 2 – א (קיום משותף של קבוצות שונות)
- 3 – ה (ביטוי תרבות במרחב)
- 4 – ג (איך אנשים מתפזרים על פני שטח)
- 5 – ב (קבוצה עם היסטוריה ותרבות משותפת)

חלק ה׳ – חשיבה וכתיבה

1. למשל: דת - יהודים, נוצרים ומוסלמים; שפה - עברית, אנגלית, ערבית
2. הגירה מביאה אנשים עם תרבות שונה שמקימים מבני תפילה, חנויות ומסעדות חדשות, למשל מסגד חדש בשכונה

חלק ו׳ – דילמה לחשיבה

1. התלמיד יבטא עמדה (בעד/נגד/תלוי) עם נימוק המתייחס לזכות לביטוי זהות מול שמירה על אופי השכונה, תוך כבוד לשתי העמדות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דת המאמינה באל אחד, כמו יהדות/נצרות/אסלאם
- ביטוי של תרבות הנראה במרחב כמו מבנים, שלטים או מאכלים
- תשובה מקובלת: דת, שפה, לאום, תרבות, צורת התיישבות או מעמד חברתי-כלכלי

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמאות מהסביבה הקרובה של התלמידים לפני המעבר למושגים המופשטים
- מומלץ להקדיש זמן לדיון בדילמה בקבוצות קטנות לפני כתיבת התשובה האישית
- כדאי להציג תמונות של נופים תרבותיים שונים כדי להמחיש את המושג בצורה חזותית

דף תרגול: עולם מורכב - ריבוי האוכלוסיות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

העולם מורכב מאוכלוסיות שונות זו מזו בדת, שפה, לאום ותרבות. בדף זה נתרגל מושגים מרכזיים בגיאוגרפיה של אוכלוסייה ונלמד להסתכל על המרחב בסקרנות מכבדת.

1 חלק א׳ – הבנה - שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי דת מונותיאיסטית?

א) דת המאמינה באל אחד ב) דת עם הרבה אלילים ג) דת בלי בתי תפילה

ד) דת שקיימת רק באסיה

2. היכן נולדו שלוש הדתות המונותיאיסטיות?

א) במזרח התיכון ב) באירופה ג) באמריקה ד) באוסטרליה

3. מהו נוף תרבותי?

א) ביטוי של תרבות הנראה במרחב כמו מבנים ושלטים ב) מפה של מדינות בעולם

ג) רשימת שפות בעולם ד) סוג של מזג אוויר

4. מהי גישת 'סקרנות מכבדת' בגיאוגרפיה של אוכלוסייה?

א) להבין ולא לשפוט קבוצות שונות ב) לשפוט איזו תרבות עדיפה ג) להתעלם מהבדלים בין אנשים

ד) לכפות תרבות אחת על כולם

5. מה גורם להתפשטות דתות למקומות חדשים?

א) סחר, כיבושים והגירה ב) רק מלחמות ג) רק מסחר ד) מזג אוויר

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	עולם מורכב הוא עולם שבו כל האנשים דומים זה לזה	☐	☐
2	יהדות, נצרות ואסלאם הן שלוש דתות מונותיאיסטיות	☐	☐
3	נוף של כפר רועים במונגוליה דומה לנוף של עיר נמל בהולנד	☐	☐
4	פלורליזם דתי ואתני נראה היום רק בכפרים קטנים	☐	☐
5	גיאוגרפיה של אוכלוסייה מבקשת להבין ולא לשפוט	☐	☐
6	התחזקות האסלאם באירופה משנה את נוף הערים	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. שלוש הדתות ה_____ מאמינות באל אחד

2. _____ הוא קיום משותף של קבוצות שונות זו לצד זו

3. נוף של כפר רועים במונגוליה שונה מנוף עיר נמל ב_____

4. כדי להבין אוכלוסיות משתמשים במפות, טבלאות ו_____

5. ה_____ הוא איך התרבות נראית במרחב - שלטים, מבנים ומאכלים

6. שלוש הדתות המונותיאיסטיות נולדו במזרח ה_____

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מונותיאיזם	___	**א.** קיום משותף של קבוצות שונות
2. פלורליזם	___	**ב.** קבוצה עם היסטוריה ותרבות משותפת
3. נוף תרבותי	___	**ג.** איך אנשים מתפזרים על פני שטח
4. תפרוסת אוכלוסייה	___	**ד.** אמונה באל אחד
5. לאום	___	**ה.** ביטוי תרבות במרחב

5 חלק ה' – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. מנו שני תחומים שבהם נבדלות אוכלוסיות בעולם, ותנו דוגמה לכל אחד

2. איך הגירה יכולה לשנות את הנוף התרבותי של עיר? תנו דוגמה אחת

6 חלק ו' – דילמה לחשיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בשכונה מעורבת מבקשים לבנות מבנה תפילה חדש. חלק מהתושבים מתנגדים וחלק תומכים. מה דעתכם ולמה? כתבו לפחות שלושה משפטים

כרטיס יציאה

מהי דת מונותיאיסטית? תנו דוגמה אחת

מהו נוף תרבותי?

כתבו תחום אחד שבו נבדלות אוכלוסיות בעולם

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀